

Priopćenje za novinare

Portal Hrčak ima novo javno sučelje

(Zagreb, 9. prosinca 2021.) Danas je u produkcijski rad pušteno novo javno sučelje Portala hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa – Hrčak, središnjeg portala koji na jednom mjestu okuplja hrvatske znanstvene i stručne časopise u otvorenom pristupu. Hrčak je prvi puta predstavljen javnosti 7. veljače 2006. godine, a tijekom godina postao je perjanica otvorenog pristupa u Hrvatskoj koja značajno doprinosi međunarodnoj vidljivosti i promociji hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa kao i hrvatskog istraživačkog prostora u cjelini. Trenutno je u Hrčak uvršteno 511 časopisa te je korisnicima u otvorenom pristupu dostupno više od 244.000 objavljenih radova s cjelovitim tekstom.

„Hrčak je tijekom godina stekao izuzetnu popularnost koja se očituje u više od 78.000 dnevnih posjeta portalu u 2021. godini. Imajući u vidu potrebe korisnika portala, nužnost osuvremenjivanja dizajna javnog sučelja kao i tehnoloških rješenja kojima je portal realiziran postala je neupitna. Stoga je naš tim u ovoj godini radio s jedne strane na tehnološkim unapređenjima javnog sučelja portala koje pojednostavljuju i olakšavaju daljnji proces razvoja i održavanja portala, a s druge strane i na redizajnu sučelja koje će biti prilagođeno prikazu na različitim vrstama uređaja (tzv. responzivni dizajn) te usklađeno s pravilima digitalne pristupačnosti. Tehnološka unapređenja uključuju prelazak na Laravel programsku okolinu prikladnu za razvoj PHP aplikacija te implementaciju novih funkcionalnosti portala“, istaknuo je Draženko Celjak, predstojnik Sektora za upravljanje podacima Srca.

Novo javno sučelje Hrčaka dostupno je na adresi <https://hrcak.srce.hr/>, a sam Hrčak je zamišljen i napravljen kao modularan i proširiv te jednostavan za uporabu i uredništvima i krajnjim korisnicima. Uredništvima časopisa dostupan je alat s kojim mogu upravljati procesom uređivanja svojeg časopisa od zaprimanja radova od autora, preko

komunikacije s recenzentima do objave konačne verzije rada, a Srce za urednike redovito priprema i održava edukacije. U daljnjem nastavku razvoja i održavanja Hrčka očekuje se implementacija novih funkcionalnosti (npr. javno dostupna evidencija zaprimljenih zahtjeva za uvrštavanje časopisa u Hrčak i donesenih odluka) s ciljem daljnjeg unaprjeđenja portala.

Stručni tim Srca koji brine o Hrčku osluškuje potrebe uredništva znanstvenih i stručnih časopisa te trendove modernog izdavaštva i redovito implementira nove funkcionalnosti portala. Tako je modernizacija javnog sučelja portala nastavak aktivnosti iz 2020. godine u kojoj je bila napravljena nova inačica sučelja za administriranje časopisa u Hrčku pri čemu je dodana podrška za objavu podataka uz radove, a sučelje je modernizirano i usklađeno sa smjernicama digitalne pristupačnosti.

Osim portala, Hrčak je usluga koja obuhvaća i tehničku podršku za OJS (Open Journal System), sustava koji uredništvima nudi mogućnost provođenja cijelog procesa prijave i recenziranja radova te objave časopisa kroz jedno sučelje. Valja istaknuti i kontinuirani rad na interoperabilnosti Hrčka koja npr. obuhvaća dijeljenje podataka putem OAI-PMH protokola, zapisivanje metapodataka radova sukladno HighWire Press specifikaciji, korištenje API-ja za slanje podataka u DOAJ (Directory of Open Access Journals). Interoperabilnost Hrčka omogućila je da radovi hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa budu dostupni putem platformi Google Scholar, OpenAIRE, DOAJ, OpenDoar. Od 2017. godine na Hrčku je implementirana i podrška za objavu radova u JATS XML formatu, što je suvremeni način objavljivanja znanstvenih i stručnih radova kojeg prihvaća sve više izdavača i baza podataka.

Ukupna veličina repozitorija radova sustava Hrčak trenutno iznosi 473 GB.

Sveučilišni računski centar, Srce
web: <https://www.srce.unizg.hr/pressroom>
e-mail: press@srce.hr

